

Vlaams
Parlement

vergadering **C145**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 3 maart 2015

INHOUD

INTERPELLATIE van Björn Rzoska aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de rapportering betreffende de begroting 2014 – 35 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Lieve Maes aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de overheveling van registratie- en successierechten naar Vlaanderen – 1042 (2014-2015)	16
VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de invoering van bindende ramingen bij nalatenschappen – 1219 (2014-2015)	20

INTERPELLATIE van Björn Rzoska aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de rapportering betreffende de begroting 2014 – 35 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, minister, collega's, mijn excuses dat ik deze week toch beslag leg op uw tijd, maar ik vond het nodig. We zijn al enkele maanden, sinds de tweede begrotingsaanpassing en de stemming over de begroting 2015 in het parlement, in discussie over de grootte van het tekort voor 2014. Op 21 januari 2015 legde u inderhaast een rapport Monitoring begroting 2014 aan het parlement voor, in een plenaire vergadering waar een drietal actuele vragen werden gesteld – in mijn ogen terecht – over het mogelijke tekort voor 2014, waarover heel wat verschillende cijfers de ronde deden.

U verklaarde toen – ik citeer het Woordelijk Verslag van de plenaire vergadering –: "Je hebt natuurlijk een timing die het federale niveau moet respecteren om naar Europa te rapporteren. Dan worden soms, vanuit de administratie, cijfers aan de andere administratie gegeven. Maar vandaag zijn de cijfers bijgesteld. Ik zeg u dat onze cijfers vandaag veel stabielier zijn dan een paar weken of zelfs dan een week geleden." Inderdaad, want één dag eerder was er in de media sprake van een tekort van 800 miljoen euro in de Vlaamse begroting 2014.

Heel wat parlementsleden moeten dit instrument veel meer gebruiken, om toegang te krijgen tot documenten die op regeringsniveau zitten. Op 20 januari vroeg ik in een schrijven aan de voorzitter van het Vlaams Parlement: "Kan u bij de Vlaamse regering de cijfers die zijn bezorgd aan de federale instanties opvragen? Kan u ook het laatste (eventueel tijdelijke) monitoringrapport 2014 opvragen?"

Aangezien het door u aangeleverde rapport Monitoring begroting 2014 geen antwoord was op mijn initiële vraag, zelfs na het debat op 21 januari 2015, heb ik diezelfde namiddag mijn eerdere vraag aan de voorzitter herhaald: "Wat ik gekregen heb van het kabinet Turtelboom is de monitoring op 21 januari 2015. Mijn vraag ging naar het huiswerk dat de Vlaamse regering heeft bezorgd aan de federale regering. Ik vraag dus die documenten op."

Uw antwoord, of toch dat van uw kabinet, waarvoor u uiteraard politiek verantwoordelijk bent, was: "Er werden geen gegevens aan de federale overheid bezorgd. Ook de nota van deze voormiddag" – verwijzend naar de nota over de monitoring van de begroting 2014 – "werd nog niet overgemaakt aan de federale overheid."

Maar wat blijkt uit mijn zoektocht naar meer informatie? Ik probeer een zicht te krijgen op het tekort voor 2014, wat essentieel is, gezien de vervroegde begrotingscontrole 2015. Op 23 december 2014, nauwelijks één week na het plenaire debat over de begrotingsaanpassing 2014 en de begroting 2015 én zowat vier weken voor uw monitoringrapport van 21 januari 2015, publiceert de FOD Budget en Beheerscontrole in het kader van de periodieke rapportering aan Europa, voor de Vlaamse Gemeenschap een synthesesetabel met de duidelijke mededeling: "Tabel gemaakt op basis van de gegevens verschaft door de Vlaamse Gemeenschap." Die tabel staat nog altijd online.

De confrontatie van de tabel van 23 december 2014 en de tweede tabel uit uw Monitoring begroting 2014 toont aan dat de cijfers nagenoeg identiek zijn. Het

relevante ESR-vorderingensaldo bedraagt op 23 december 2014 551,25 miljoen euro tekort en in het rapport Monitoring begroting 2014 van 21 januari 2015 bedraagt dat saldo 563,4 miljoen euro tekort. Nauwelijks 10 miljoen euro meer. En ook het vorderingensaldo bij de te consolideren instellingen verschilt nauwelijks. De enige verklaring is dan ook dat de monitoring op 21 januari 2015 de cijfers van 23 december 2014 actualiseert.

Bovendien is de Vlaamse Regering, en u als bevoegd minister, wel degelijk wettelijk verplicht om te voldoen aan de kwartaalrapportering aan Europa. Ik verwijs naar ESR 2010, meer bepaald verordening 549/2013 van 21 mei 2013 en de zogenaamde 'sixpack', meer bepaald de richtlijn 2011/85/EU van 8 november 2011. Daarover bestaat niet de minste twijfel, gezien de eerdere beslissingen van de Vlaamse Regering, de beslissingen in het Overlegcomité, de besluiten van het Vlaams Parlement en de rapportage door het Rekenhof. Al deze elementen tonen in mijn ogen aan dat u wel degelijk rapporteerde aan de federale overheid op 23 december 2014. U bent dat wettelijk verplicht.

U verklaarde in de plenaire vergadering van 16 december 2014 dat u nog geen zicht had op het tekort. U wou niet ingaan op de cijfers. Maar ook uw verklaringen in de eerder genoemde plenaire vergadering van 21 januari 2015 en in de mails aan de voorzitter van het Vlaams Parlement stroken, wat mij betreft, niet met de waarheid.

Minister, waarom verklaarde u verschillende keren aan het parlement dat u geen cijfers aan de federale overheid had bezorgd in het kader van de kwartaalrapportering aan Europa? Hoe rijmt u dat met de tabel van 23 december 2014?

Is de Vlaamse Regering en u als bevoegd minister wettelijk verplicht om te voldoen aan de kwartaalrapportering aan Europa? Past de tabel van 23 december 2014 daarin, die nog altijd op de website van de FOD staat?

Kunt u het parlement een exhaustief overzicht geven, met de aard van de informatie, datum, afzender en geadresseerden, en wijze van communicatie, van alle informatie over het begrotingstekort die vanuit de Vlaamse overheid, administratie en kabinet, richting federale overheid vertrokken is?

Minister, dit parlement heeft recht op een aantal antwoorden. Ik dring ook al weken aan op dat uitvoeringsrapport 2014 van de begroting.

En ook daarover krijgt dit parlement slag om slinger antwoorden vanuit uw kabinet. Daarbij wordt ons beloofd dat we de cijfers "volgende week" zouden krijgen. Ik heb die mails bij me: afgelopen vrijdag had de termijn om moeten zijn. Ook de voorzitter van de commissie heeft die mails gekregen. We worden constant van het kastje naar de muur gestuurd. Ons worden beloftes gedaan, maar het parlement krijgt geen inzage in de stukken die we opvragen.

Beste collega's, voorzitter, meestal wik ik mijn woorden en ben ik een eerder rustig en rationeel iemand, maar nu moet me van het hart dat dit alles volgens mij, na zo veel maanden vragen en aandringen, en na een aantal antwoorden waarvan ik de waarheid durf te betwijfelen, want de feiten en de dingen die ik kan aantonen wijzen in een andere richting, weinig vertrouwen inboezemt voor een minister van Begroting en Financiën.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Voorzitter, collega's, ik wil me graag aansluiten bij de heer Rzoska. In het kader van de transparantie die de minister huldigt en ook al verschillende keren verkondigd heeft, zijn twee zaken heel belangrijk.

Ten eerste moeten we juiste cijfers krijgen, zo juist mogelijke ramingen. En natuurlijk zijn we ons ervan bewust dat ramingen geen exacte cijfers zijn, daar moeten we ons niet achter verschuilen. Ramingen zijn ramingen en moeten zo juist mogelijk zijn.

Ten tweede moeten we de cijfers tijdig krijgen. Tijdig slaat op het moment dat de cijfers interessant zijn voor het parlement in het licht van zijn controlefunctie, voor de discussie of op het moment dat ze beloofd zijn door de minister zelf in verschillende commissievergaderingen of plenaire vergaderingen.

We hebben het een aantal keer meegemaakt dat de minister tijdens de plenaire vergadering nota's beloofde. Dat was onder meer het geval over de uitvoeringscijfers van de begroting van 2014. We zouden die dan ook effectief graag krijgen. We hebben het vorige week in deze commissie nog gehad over die uitvoeringscijfers en de onderbenuttingspercentages.

We weten allemaal dat die cijfers momenteel niet voor 100 procent correct zijn. Daarvoor zijn ook ramingen. Dat hebben we allemaal al gezegd. We zouden minstens de uitvoeringscijfers van de begroting 2014 graag hebben. Die moeten toch mee evolueren? Ze zouden er toch moeten zijn? Dat heeft de minister zelf aangehaald.

Hetzelfde geldt voor de discussie over de onderbenutting. Ook daarover hebben we het vorige week gehad. Ook daarover moeten toch cijfers of ramingen bestaan, want anders lijkt het me een beetje raar dat men op dit moment kan werken aan de begrotingscontrole 2015. Daar moet toch een basis voor zijn? Tenzij u mij nu natuurlijk komt vertellen dat de begrotingscontrole 2015 eigenlijk nog niet bezig is.

Ik sluit me dus aan bij de vragen van de heer Rzoska. We herhalen wat we willen. We willen graag cijfers, zo juist mogelijke cijfers op basis van ramingen. En als de minister cijfers belooft, willen we dat ze komen, en het nakomen van de belofte niet om allerlei redenen, al dan niet drogredenen, steeds wordt uitgesteld. Beloftes die worden gedaan, moeten ook gehonoreerd worden. Dat lijkt me niet meer dan eerlijk ten aanzien van de parlementsleden, van de werking en het sérieux van deze commissie.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, dames en heren, ik wil in de eerste plaats herhalen wat ik vorige week of twee weken geleden in deze commissie heb gezegd. Het zou nuttig zijn om – dat hebben we deze legislatuur nog niet gedaan – eens te hernemen op welke manier we waarover rapporteren. Ik zou daar eigenlijk goede afspraken over willen maken. Nu hebben we een debat waarbij door u wordt gezegd: "ik vraag cijfers, maar we krijgen de cijfers niet" en door ons: "we hebben de cijfers niet". Die cijfers zijn niet kant-en-klaar voorhanden. Ik beschik maar over de capaciteit die de administratie heeft. We zijn allemaal voorstander van slanke overheden, en dat betekent natuurlijk dat goede afspraken, goede vrienden maken. Misschien moeten we hier eens heel duidelijke afspraken maken, zodat we deze discussie niet meer hoeven te voeren. Deze discussie lijkt me oncomfortabel voor de personen die de vraag stellen, en is ook oncomfortabel voor mij. Het laatste wat ik wil, is een zweem van beschuldiging dat de regering cijfers zou achterhouden. Niemand heeft daar baat bij. Bovendien komt de waarheid altijd aan het licht als het gaat over de begroting, en dat is maar goed ook.

Ik zal vrij snel het initiatief nemen, samen met mijn kabinet en vermoedelijk met het secretariaat van de commissie of met de commissieleden, om te proberen te komen tot een heel praktische afspraak over wanneer we welke informatie

geven. Als u me op elk moment, met een vingerknip nieuwe cijfers vraagt over bijvoorbeeld gewestbelastingen of de onderbenutting, dan kan ik die niet altijd geven, tenzij ik mijn administratie op een totaal andere manier zou organiseren dan vandaag. Ik herhaal dus echt de oproep om hier eens goede afspraken over te maken. Ik zal in elk geval het initiatief nemen. Zo kunnen een aantal onbedoelde misverstanden uit de wereld worden geholpen.

Mijnheer Rzoska, ik kom tot uw vragen. Op 21 januari heb ik inderdaad het parlement ingelicht over de voorlopige uitvoeringscijfers 2014, via de nota 'Monitoring begroting 2014'. Het ging hier om voorlopige cijfers, die, zoals u weet, niet definitief zijn. De cijfers worden altijd pas eind maart definitief. Ik heb daarbij inderdaad gezegd dat de gegevens uit die nota niet aan de federale overheid bezorgd zijn.

De voorlopige uitvoeringscijfers van december 2014 zijn niet eerder aan de federale overheid bezorgd dan het monitoringverslag van 21 januari 2014. U zegt dat mijn verklaringen daarover niet kloppen. Ik zou u een aantal mails daarover kunnen bezorgen. Als u dat wilt, deel ik ze gewoon uit. Ik heb er geen baat bij om zoiets te zeggen als het omgekeerde het geval zou zijn.

Ik zal u uitleggen hoe de rapportering aan de FOD Budget en Beheerscontrole verloopt en welke rapporteringen de afgelopen maanden zijn gebeurd. Maandelijks gebeurt er een uitvoeringsrapportering aan de Algemene Gegevensbank van de FOD Budget en Beheerscontrole over de ontvangsten en uitgaven van de Vlaamse overheid. De rapportage van elke maand gebeurt in de laatste week van de daaropvolgende maand. Bij wijze van voorbeeld: de rapportage over de maand december 2014 gebeurt in de laatste week van januari 2015. In de rapportering van de FOD Budget en Beheerscontrole eind december 2014 is dus rekening gehouden met de cijfers tot en met november 2014. De cijfers van de maand december 2014 zijn niet opgenomen in de rapportage van eind december. Deze cijfers zijn immers pas geactualiseerd eind januari 2015, dus nadat de monitoringnota van 21 januari 2014 aan het parlement is bezorgd.

Ik som de laatste twee rapporteringsmomenten voor de uitvoering 2014 nog eens duidelijk op. De rapportering van de voorlopige uitvoeringscijfers voor de periode januari tot en met december is gebeurd op donderdag 29 januari. De rapportering van de voorlopige uitvoeringscijfers voor de periode januari tot november is gebeurd op 22 december 2014. De rapportering van de maanden daarvoor is volgens hetzelfde stramien verlopen: telkens in de laatste week van de daaropvolgende maand. Ik herhaal dus nogmaals dat er eind december 2014 geen uitvoeringscijfers zijn bezorgd aan het federale niveau die betrekking hebben op de maand december.

Mijnheer Rzoska, ik begrijp uw verwarring wel. Als u de website van de FOD Budget en Beheerscontrole van de federale administratie in de gaten hebt gehouden, dan bent u op 23 december 2014 gestoten, en die datum wekt de indruk dat de cijfers uit de Monitoringnota 2014 al eind december 2014 bekend waren. Die datum van 23 december 2014 wijst echter niet op het bijwerken van de cijfergegevens, maar wel op het bijwerken van de webpagina zelf. Wij hebben daarover een mail gekregen van de FOD Financiën. Daarin staat dat de datum enkel de webpagina zelf betreft.

De FOD Budget en Beheerscontrole heeft ons laten weten dat de webpagina op 23 december 2014 werd bijgewerkt om twee lijnen toe te voegen aan de laatste tabel, meer bepaald onder de "voorwaardelijke verplichtingen van de overheden". De datum die u zag, wordt dus enkel bijgewerkt wanneer de webpagina zelf wordt aangepast en staat los van de Excel-bestanden die maandelijks worden gewijzigd wanneer er aan rapportering gedaan wordt.

De cijfers van december 2014 zelf zijn pas eind januari 2015 aangepast, nadat deze dus in de laatste week van januari 2015 aan de FOD Budget en Beheerscontrole zijn geleverd. De mails daarover zijn intussen uitgedeeld. U kunt het mailverkeer dus effectief volgen. Een webpagina die wordt geüpdatet, zegt niets over de achterliggende tabel.

Wat de Europese rapporteringsverplichtingen betreft, heeft de Europese Unie richtlijn 2011/85/EU goedgekeurd om het begrotingstoezicht op de lidstaten te versterken. Artikel 3.2 van deze richtlijn bepaalt dat de lidstaten verplicht zijn vanaf 2014 regelmatig gegevens te publiceren over de uitvoering van de begroting van de verschillende overheden. Vlaanderen valt inderdaad ook onder deze verplichting, wat volgens mij een goede zaak is. Die rapportering gebeurt echter eveneens maandelijks – recurrenter dus dan per kwartaal – met dezelfde maandelijks uitvoeringsgegevens die door de Vlaamse overheid worden bezorgd aan de Algemene Gegevensbank en vervolgens door de Algemene Gegevensbank gepubliceerd worden. U kunt de rapportering aan Europa vanuit Vlaanderen dus maandelijks volgen via de website van de Algemene Gegevensbank.

Ik zal het initiatief nemen om daar duidelijkheid in te scheppen. Ik heb geen enkel probleem met transparantie ten aanzien van het parlement. We moeten afspreken op welke momenten dat gebeurt zodat wij ons intern kunnen organiseren. Hopelijk kunnen we op die manier een inhoudelijk debat voeren over de lijn die we met de begroting willen volgen en geen debat over wanneer we welke cijfers geven.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Minister, een aantal van mijn vragen blijven staande. U zegt dat de tabel van 23 december 2014 eigenlijk geen tabel van 23 december 2014 is, en u maakt de vergelijking met het monitoringrapport. In dat geval zit daar op het vlak van het relevante ESR-saldo 10 miljoen euro verschil op. Dat bewijst de facto dat het monitoringrapport een actualisering is van die cijfers. Anders is dat verschil niet te verklaren. Het gaat om een miniem verschil. Het is perfect mogelijk dat u tussen 23 december 2014 en 21 januari 2015 de cijfers accurater kunt zien. Pas op 31 maart kunt u me de definitieve cijfers geven. We hebben nooit naar definitieve cijfers gevraagd maar altijd naar voorlopige cijfers. We waren daar altijd tevreden mee. Het gaat hier over een verschil van 10 miljoen euro. Het monitoringrapport van 21 januari schat het tekort 10 miljoen euro groter dan op 23 december 2014.

Ik heb de wetgeving ook bekeken, en die is heel duidelijk. Ook het samenwerkingsakkoord en de Europese wetgeving zijn heel duidelijk. Maandelijks of driemaandelijks moet er een publicatie komen van de begrotingsgegevens. U doet dat maandelijks. Wat op 23 december 2014 op de website stond en er nog altijd op staat, past wel degelijk in die rapportering. In een mail – en ik kan mijn mailverkeer misschien ook eens bezorgen aan de commissie – heb ik na het debat op 21 januari 2015 opnieuw gevraagd om niet alleen het monitoringrapport maar ook het uitvoeringsrapport te krijgen. Het antwoord daarop was dat er geen gegevens aan de federale overheid worden bezorgd. Ik citeer: "Ook de nota van deze voormiddag werd nog niet overgemaakt aan de federale overheid." Dat is ook wat u op 21 januari in het parlement hebt gezegd, namelijk dat u geen cijfers bezorgd hebt aan de federale overheid. Zowel de heren Diependaele en Bertels als ikzelf hebben u toen gevraagd wie die cijfers dan wel aan de federale overheid had bezorgd. U hebt daarop geantwoord dat u dat niet hebt gedaan. Zelfs in de mail van uw kabinet aan de voorzitter wordt de schijn gewekt dat u geen cijfers hebt bezorgd en dat u ook het monitoringrapport nog niet had doorgegeven. Maar over dat laatste gaat mijn vraag niet.

Ik heb vastgesteld dat op de website van de FOD waarbij u verwijst naar 23 december 2014, nog een aantal gegevens ontbreken. De tekorten van de steden en gemeenten en van de provincies van het laatste kwartaal zijn niet ingevuld. Dat betekent dat het om een tijdelijk document gaat op 23 december 2014. Het is enkel in de synthesetabel dat een aantal gegevens zijn aangevuld. En dan valt het mij op dat het ESR-tekort nauwelijks 10 miljoen euro lager ligt dan in het monitoringrapport. Dat bewijst nogmaals mijn punt dat het om een actualisering gaat van cijfers die wel degelijk zijn bezorgd aan de federale overheid.

Wat die informatie van het parlement betreft, heb ik niet met een vingerknip gevraagd om informatie te krijgen. Er is een discussie gevoerd tijdens de plenaire begrotingsvergaderingen waarbij de heer Crombez en ikzelf hebben gepeild naar het begrotingstekort. U bent toen helemaal op de vlakte gebleven en wilde zelfs geen grootteorde geven. Op 23 december 2014, nauwelijks een week later, kon dat blijkbaar wel.

Ik heb niet gevraagd om week na week dat tekort te kennen; ik heb op 21 januari samen met een aantal collega's gevraagd waar die cijfers vandaan komen. Daarnaast heb ik een document opgevraagd dat in de parlementaire traditie, ook in het verleden onder de vorige minister van Begroting, eind januari aan dit parlement werd bezorgd, meer bepaald het uitvoeringsrapport begroting 2014. U kunt er de parlementaire agenda op nakijken. De laatste keer is dat rapport binnengekomen op 30 januari. We hebben dat half februari besproken in de commissie. Ik heb niet zomaar met een vingerknip maar wel zeer bewust een aantal documenten opgevraagd die in het verleden altijd aan deze parlementaire gemeenschap werden bezorgd. Ik ben tevreden met een deel van uw antwoord maar niet met het volledige antwoord. Ik heb meermaals via de voorzitter gevraagd naar bijkomende informatie. U had toen de kans om duidelijkheid te verschaffen, maar u hebt elke vraag over die punten afgeketst en gezegd dat u niets had bezorgd aan de federale overheid.

Minister, ik dank u voor de extra informatie, maar een deel van uw verhaal koop ik echt niet.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Minister, u bent volgens het samenwerkingsakkoord verplicht om maandelijks gegevens te bezorgen over de inkomsten en uitgaven van de Vlaamse instellingen. U bent verplicht om driemaandelijks gegevens te bezorgen over de lokale besturen. We moeten hier niet de perceptie creëren dat we meer doen dan we moeten doen. We doen net wat we moeten doen, niet meer of niet minder.

Ik sluit me aan bij de heer Rzoska wanneer hij zegt dat wij altijd cijfers hebben gevraagd nadat er cijfers waren gelekt of verschenen in de media die niet van de oppositie afkomstig waren. Wij hebben gewoon gevraagd waar die cijfers vandaan komen. Het blijkt effectief zo dat die cijfers – ramingen – goede ramingen waren, want ze werden nadien telkens min of meer bevestigd. Wij hebben zelf gezegd dat het tekort voor 2014 een weerslag zou hebben op de begroting 2015. U hebt gezegd dat wij dat niet konden weten, maar achteraf blijken die cijfers toch redelijk correct. Naar aanleiding van die discussie, die is geïnitieerd door mensen die niet tot de oppositie behoren, is in de plenaire vergaderingen en in de commissievergaderingen beloofd dat we cijfers zouden krijgen. Ik blijf dan ook vragen om die cijfers te krijgen. Wij vragen niet, in tegenstelling tot wat u laat uitschijnen, dat de cijfers worden herrekend tot bepaalde data. Wij vragen gewoon een stand van zaken van het uitvoeringsrapport op bepaalde data die u zelf mag kiezen, maar liefst geen vijf maanden voordien. Wat de Vlaamse overheid betreft, kunt u die cijfers zelfs al geven voor

de maand februari. U moet onze vragen niet verkeerd begrijpen. Wij vragen gewoon wat uzelf hebt beloofd.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez (sp·a): Deze discussie is ongelofelijk. We vragen hier eigenlijk dat het parlement mee de begroting kan opvolgen. Als we de verslagen bekijken over de discussies die in deze commissie worden gevoerd, dan is het standaardantwoord van de minister dat de parameters variëren in de tijd.

Midden december hadden we een begrotingsdiscussie – de heer Rzoska heeft ernaar verwezen – waarbij de basis voor 2015 werd besproken. Daarbij was er sprake van een groot tekort. Minister, u antwoordde daarop dat het nog veel te vroeg was. Daarbij ging het niet over een tekort van 45 miljoen of 50 miljoen euro; het ging toen over een tekort waarvan werd gezegd dat het tussen 500 miljoen en 700 miljoen euro zou liggen. De grote implicatie van uw antwoord is dat de federale administratie een berekening kan maken terwijl zij over veel minder informatie beschikt dan uzelf. Als het klopt wat u zegt, dan is de federale administratie in staat om een redelijke raming te maken en u niet. Dat is het antwoord dat we in december hebben gekregen, dat u geen redelijke raming kunt maken. Welnu, de federale administratie doet dat wel. Als u geen informatie hebt gegeven, dan zijn zij met minder gegevens beter in staat uw begrotingstekort te berekenen dan uzelf. U kon toen zelfs geen richting aangeven. Onze vraag was gewoon of het tekort effectief meer dan een half miljard euro bedroeg, u mocht er 100 miljoen euro naast zitten.

Het gevolg is dat wij blijven vragen naar gegevens daarover. Twee maanden na de begrotingsdiscussie, midden februari, komt er van uw eigen regering informatie naar buiten waaruit blijkt dat het tekort zelfs tussen 700 miljoen euro en 900 miljoen euro zou kunnen liggen. Alsof dat een fait divers is. Deze regering klampt zich vast aan het maken van een begroting in evenwicht. Die begroting in evenwicht is dan ook met een grote meerderheid goedgekeurd.

Als de oppositie wees op het tekort, was dat een lachertje. Het gaat niet om afspraken maken. Deze interpellatie, die ook door de meerderheid zo eenvoudig is aanvaard, wordt hier gesteld omdat, als we proberen om afspraken te maken voor een deftige discussie over de begroting, u nog nooit hebt thuisgegeven, minister. U geeft het standaardantwoord dat de parameters kunnen variëren. Er zijn overal ramingen beschikbaar die dicht bij de waarheid zitten, maar we hebben er met u nog nooit over kunnen spreken, omdat het veel te vroeg is en de parameters variëren. Mensen dringen aan op een efficiënte overheid. Laat ons dan ten minste op ons niveau discussiëren over waar het echt om gaat, op een efficiënte manier.

Uw antwoord is zeer boeiend, maar kijk eens naar de vragen. Was dat nu echt de vraag? Een uitleg over hoe de maandelijkse rapporteringen gebeuren. De heer Bertels merkt terecht op dat u zegt dat het driemaandelijks moet zijn en dat het maandelijks gebeurt. Dat klopt zelfs niet volgens het samenwerkingsakkoord.

Als uw eigen parlement midden december vraagt, voor de goedkeuring van de begroting – de basis –, naar een tekort van meer dan een half miljard euro, antwoordt u dat het allemaal te vroeg is. Maar enkele dagen later geeft de federale overheid een raming. Het punt is: als u geen gegevens hebt gegeven, zijn zij in staat om uw werk te doen en u niet.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Crombez, u zegt dat de interpellatie door de meerderheid zo eenvoudig is aanvaard. U weet hoe de

procedure loopt. Als ik me niet vergis, was u er gisteren niet. *(Opmerkingen van de heer John Crombez)*

Toch wel, oké. Er was weinig volk, maar u dus wel. Ik heb de opmerking gemaakt dat we moeten opletten, als er toezeggingen worden gedaan aan de commissie, dat die niet worden afgedwongen met een interpellatie. Maar goed. Ze is aanvaard, dat is geen enkel probleem.

Ook vorige week heb ik mijn bezorgdheid geuit. We stonden naast elkaar bij de actuele vragen in de plenaire vergadering. We moeten ervoor zorgen dat we de correcte cijfers hanteren. Het kan niet de bedoeling zijn dat er voortdurend andere cijfers de wereld worden ingestuurd, waar ook geen duiding bij wordt gegeven. *(Opmerkingen van de heer Jan Bertels)*

Dat zeg ik ook niet. Mijnheer Bertels, niet alles draait om u. U hoeft niet altijd alles op uzelf te betrekken. Het gaat helemaal niet over u. Het is een algemene bezorgdheid die ik vorige week heb geuit.

Ik blijf erbij: we moeten de cijfers in de juiste context geven. De vragen hier heb ik niet voldoende bekeken, maar ik ben er wel bezorgd om dat er de laatste tijd met cijfers wordt gegoocheld en dat alles de media in wordt gegooid. We willen altijd alles zo snel mogelijk hebben, maar dat is praktisch niet altijd haalbaar, en het is ook niet wenselijk. Soms moet je wachten op de juiste cijfers. Ik houd vast aan die bezorgdheid bij de eis dat iemand die iets vraagt, dat meteen moet krijgen en het dan ook de wereld in stuurt. Op een redelijke manier moet kunnen worden gezegd dat cijfers nog niet worden gegeven, omdat er nog aan moet worden gewerkt, omdat ze nog niet beschikbaar zijn, of nog niet zeker.

Dit vond ik een beetje vreemd: in de interpellatie, die ik nog maar juist heb gelezen, geeft u zelf aan dat er een verschil was van 10 miljoen euro. En u gebruikt dat als bewijs dat de gegevens wel beschikbaar waren. Volgens mij is dat net een bewijs dat ze er niet waren. *(Opmerkingen van de heren John Crombez en Björn Rzoska)*

Nee, daaraan kunt u zien dat ze toen nog niet correct waren, dat ze dus nog moesten worden bijgesteld. Oké, 10 miljoen euro is niet veel. Maar als je weet dat ze niet correct zijn, weet je niet of dat gaat over 1 miljoen euro of 200 miljoen euro; je weet enkel dat ze niet correct zijn. Het kan toevallig ook juist hetzelfde zijn. Je weet dus dat ze niet correct zijn; je weet niet in welke mate. De foutenmarge ken je niet. Dat is in mijn ogen het bewijs dat het cijfer niet correct was; ik vind het vreemd dat u dat aanvoert. U zegt dat het niet veel verschilt, dus wisten we het wel al. Nee: het verschilt, dus we wisten het niet.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Collega's, ik ben nieuw in dit parlement en in deze commissie. Maar ik heb in mijn vorige hoedanigheid als federaal parlementslid wel wat begrotingsbesprekingen meegemaakt. Enkel: hier maak ik ze ongeveer elke week mee. Mijnheer Crombez, u doet uitschijnen dat de minister van Financiën en Begroting zich afschermt in een ivoren toren, zomaar wat goochelt, en ons blaasjes wijsmaakt. Dat is manifest onjuist. Ik heb nog nooit zo snel en zo transparant zo veel cijfers ter beschikking gekregen, mede dankzij de oppositie.

Ik weiger mee te doen aan de poging om elke week een nieuwe begroting op te stellen. Daarvoor zijn er een begrotingsopmaak en een begrotingscontrole. *(Opmerkingen van de heer John Crombez)*

Nee, dat is wat u probeert te doen. U vraagt elke week nieuwe cijfers, en die moeten dan onmiddellijk worden beargumenteerd. En zoals de heer Diependaele

zegt: zodra documenten beschikbaar zijn, worden er allerlei zaken uit afgeleid over een tekort of een overschot. Het schiet alle kanten uit.

Maar de mensen hier buiten in de straat verwachten van ons dat we een duidelijk discours brengen en onze standpunten kenbaar maken, en dat we de regering controleren, al weten zij helemaal niet of wij de regering controleren. Deze kommaneuwerij en dit cijferfetisjisme hebben niets met een grondig begrotingsdebat te maken. Ik vind het schabouwelijk dat u hier probeert een sfeertje van malversaties en 'intransparantie' te creëren. Ik ben ervan overtuigd dat de regering zeer transparant is over de begrotingscijfers. Dit parlement kan alle middelen aanwenden en krijgt alle mogelijkheden om de begroting te contesteren en zijn taak als waakhond over de uitvoerende macht uit te oefenen.

Ik pik het niet dat u de minister verwijt – het is natuurlijk mijn minister, het is een beetje mijn rol, maar ik zou het voor een andere minister met evenveel vuur en overtuiging doen – dat zij zich probeert te hullen in mist en afleidingsmanoeuvres. Dat is zeker en vast niet het geval. Spaar uw frustraties dus nog even op voor de volgende ronde, voor het begrotingsdebat in de plenaire vergadering. Ik hoop dat het dan iets bevattelijker zal zijn, ook voor de mensen buiten het parlement.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Ik neem de oproep ter harte om duidelijke afspraken te maken. Ik kan niet op elk moment alle cijfers geven, omdat het soms materieel niet mogelijk is en omdat het dan partiële informatie is. Ik ben het eens met wat de heer Diependaele zegt: dat je cijfers ook moet kunnen duiden. In cijfers zit ook een evolutie. Eerlijk gezegd, mijnheer Crombez, uw partij heeft ontzettend veel ervaring met begrotingsministers. Hadden die op dat moment van u de vraag gekregen om op elk moment alle cijfers te krijgen, hadden we ook in een ander verhaal gezeten.

Nogmaals, ik wil transparant zijn, ik vind dat belangrijk. We zitten in moeilijke begrotingstijden, om drie redenen. Ten eerste zijn er de bevoegdheden van de zesde staatshervorming, die we samen hebben vormgegeven. We weten dat er meer bevoegdheden zijn overgedragen zonder de middelen. *(Opmerkingen van de heer John Crombez)*

Ik weet dat het vervelend is voor u, dus begint u maar te praten met uw buurman, om te doen alsof het niet belangrijk is. Maar ik ga toch door. Of is het nog erger? Spreekt u tegen uzelf? Dat kunt u misschien ook ergens anders doen.

Ten tweede is er de verruimde consolidatiekring bij Europa. We weten dat al sinds 2013. Maar daarbij kantelt elk jaar nog een half miljard euro in de begroting in. Het eerste is 750 miljoen euro, het tweede is ongeveer een half miljard euro. Het derde punt is de impact van de economische groei en de inflatie, waarbij Vlaanderen vanwege de Financieringswet meer last heeft van de inflatie dan andere entiteiten. Die drie zaken maken dat de Vlaamse begroting vandaag in ander vaarwater zit dan twee of drie jaar geleden.

Ik wil die transparantie op elk moment geven. Ik geef de drie parameters. Die zijn, voor de vuist weg, al goed voor 1 miljard 700 miljoen euro. Dat is het verschil. Geef me de mogelijkheid om transparant te zijn in goede afspraak met het parlement, op geregelde tijdstippen.

De heer Bertels heeft vorige week de cijfers gevraagd van de impact op de economische groei van de inflatie. Die heb ik hypergedetailleerd gegeven. Met de berekening en alles erop en eraan. Ik had kunnen zeggen dat we nog niet klaar waren, maar ik heb ze gegeven. Ik heb wel gezegd dat er nog andere zaken

waren, waar ik nog niet zeker van ben. U moet mij toelaten, als ik niet zeker ben van een cijfer, dat ik het niet zomaar wild de wereld in stuur. Ik heb een verantwoordelijkheid ten opzichte van het parlement, maar ik heb ook een verantwoordelijkheid buiten dit parlement.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Het voorstel is om na te denken over een planning voor het geven van cijfers, eventueel ook in afspraak met de voorzitter van het parlement. We kunnen afspraken maken, zodat iedereen weet waar we aan toe zijn.

De heer John Crombez (sp.a): Ik werd bijna rechtstreeks aangesproken, toen ik met mezelf zat te spreken. Ik jaag me er inderdaad een beetje in op: nog eens de litanie waarom het een moeilijke oefening is. Natuurlijk is dat zo. Maar in 2009, en dat wordt niet vaak herhaald, was de oefening voor de begroting nog moeilijker. Alle respect voor moeilijke oefeningen. Toen was er een andere minister van Begroting: die is dat ook niet uit de weg gegaan.

U zegt, mijnheer Schiltz, op een beleefde manier hoor, ik heb er geen enkel probleem mee, dat het gaat om kommaneukerij. Er is één aspect, en daarom wordt er zo vaak op teruggekomen: als er in december een begroting moet worden goedgekeurd, gaat het niet enkel om parameters. Een parameter in de economie is op elk moment onzeker. Op een bepaald moment moet je afkloppen. Maar in die begroting zitten niet enkel de ramingen; alle beleidskredieten zitten erin. Als een parlement die niet goedkeurt, zijn er geen uitgaven mogelijk en mogen er zelfs geen belastingen worden geïnd. Al klinkt dat misschien goed voor sommige partijen. Alles zit erin, ook de welzijnsuitgaven en de onderwijsuitgaven, noem maar op.

Wat mij heel erg stoort, is dat we op geen enkel moment sinds midden december de discussie over de begroting hebben gevoerd. Het parlement moet al die kredieten goedkeuren. Daarin staat hoeveel er wordt bespaard in zorg, in onderwijs, zelfs bij de bedrijven. Jobs creëren is belangrijk, maar de middelen voor het competitiviteitspact zijn mee geschrapt. Half december stelt de regering dat de begroting zo in evenwicht is; de discussie over dat tekort kan ze niet hebben. Maar binnen de twee maanden ziet u binnen de regering, en ik kan cijfers noemen, dat het gaat om een potentieel tekort van 700 tot 900 miljoen euro. Dan is het parlement niet op een redelijke manier bezig om uit te leggen aan de buitenwereld, waar u het allebei over hebt, dat er serieuze beslissingen worden genomen. Dat is geen kommaneukerij.

Natuurlijk is er soms kommaneukerij in de discussie over een krediet, maar deze discussie is essentieel. De minister van Begroting kan niet eens op een miljard na zeggen waar we aan toe zijn, op het moment dat aan de mensen wordt gezegd dat de prijzen worden verhoogd en de budgetten worden beperkt. Het is ook de taak van de minister van Begroting om het op het spoor te houden. Half december was het spoor: er is een evenwicht. Een paar dagen later zegt de federale overheid dat er minstens een half miljard euro te kort is. Nog een paar weken later blijkt het nog meer te zijn.

Die discussie hebben we geen enkele keer gevoerd, omdat we altijd het antwoord krijgen dat de variabelen variëren. Dat is waar, daarom heten ze variabelen. Ik ben aan het woord, minister, blijf kalm. Voorzitter, mag de minister een parlamentslid onderbreken?

Minister Annemie Turtelboom: Er zit wel een economische begroting van het Planbureau tussen! Zomaar even, à propos, zit er wel een nieuw feit tussen.

De heer John Crombez (sp.a): Absoluut niet. De vraag die u niet hebt beantwoord, is de meest essentiële van de interpellatie vandaag. U zegt dat u

geen duiding hebt gegeven aan de federale overheid toen ze de begroting moest afronden. Ik heb dat inderdaad een paar keer van dichtbij meegemaakt. Weet u wat er gebeurde? De kabinetten van Begroting van alle niveaus zaten op het einde van het jaar samen. Dagen en soms nachten aan een stuk. (*Opmerkingen van minister Annemie Turtelboom*)

U kunt ermee lachen. Maar u hebt daarnet gezegd dat het Monitoringcomité in december niet op basis van uw gegevens heeft gewerkt. Dat is nog zorgelijker. Half december zegt u aan het parlement dat het in evenwicht is. Een paar dagen later zegt de federale overheid dat er minstens een half miljard euro te kort is. En u zegt dat ze het zelf hebben berekend. Gelukkig hebben we de federale administratie.

Welke discussie voeren we hier dan nog? U kunt honderdduizend keer zeggen dat het enkel gaat om de economische parameters. Ik kan u verzekeren dat er in andere parlementen andere discussies worden gevoerd over de begroting, precies omdat het gaat over alle kredieten, zowel welzijn als economie als onderwijs. Daar lacherig over doen, sorry dat me dat stoort.

Minister Annemie Turtelboom: Ik doe nooit lacherig over de begroting. Ik heb vorige week heel gedetailleerd geantwoord op de vraag van de heer Bertels en gezegd wat we wel en niet hebben gedaan. Toen heb ik ook gezegd dat ik de hand uitsteek om afspraken te maken. Het laatste wat ik wil is dat er 'intransparantie' bestaat over de oorsprong van cijfers. De waarheid achterhaalt het toch.

Alleen zeg ik: laat ons afspreken. Want ik kan niet op elk moment elk cijfer zomaar de wereld in sturen. Soms krijg ik ze niet allemaal tegelijk. Je voert het best een debat als je het geheel van de cijfers hebt. Dat is de reden dat ik afspraken wil maken, niet om cijfers achter te houden. Daar heb ik geen baat bij.

Ik wil met u een debat voeren, mijnheer Crombez, over de inhoud van de begroting en over waar we besparen en waar net niet, over welke ingrepen we waar doen. Dat is een intellectueel goed debat, want daarbij verdedigen we maatschappelijke keuzes.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Dank u wel, minister, dat is ook de teneur van wat ik wil zeggen. Mijnheer Crombez, met kommaneuwerij doel ik niet op de cijfers van de begroting, dan gaat het over op welk uur en op welk moment welk document al dan niet gevraagd, gekregen, bevestigd, niet bevestigd is. Dan gaat het erover dat u een sfeertje schept dat de minister niet bereid zou zijn om de documenten en de relevante cijfers over te maken, en daardoor het debat onmogelijk maakt. Dat wil ik bestrijden.

Vorige week hebben we hier een gelijksoortige discussie gevoerd. Die was minder bedrevend van niveau. Toen heeft de heer Bertels vrij veel details gekregen. Toen ging het inderdaad over de economische begroting en de parameters van de economie. We kunnen van mening verschillen of dat het moment was om die te brengen, maar toen is er ook een antwoord gekomen.

Dus ja, ik begin me er stilaan aan te ergeren dat u zelf het begrotingsdebat aan het ondersneuwen bent, met een amalgaam aan momenten en verschillende documenten en cijfers die u al dan niet hebt gekregen.

Ik doe er helemaal niet lacherig over. Het voorstel van de heer Diependaele en minister Turtelboom is zeer wenselijk. We kunnen vaste momenten afspreken waarop over bepaalde cijfers in de begroting kan worden gesproken, zodat u, pitbull die u bent, op gepaste tijden het vuur aan de schenen van de minister van Begroting kunt leggen en haar desgevallend op de vingers kunt tikken, wanneer

u vindt dat dat nodig is. Daar heb ik geen enkele moeite mee. Dat is de rol van het parlement. Maar ik hoed er mij voor om hier straks buiten te stappen en te horen: moeten wij nu weeral besparen en hoeveel zal het weer zijn en wat? *(Opmerkingen van de heer John Crombez)*

Dat probleem werkt u zelf in de hand, mijnheer Crombez. Maar natuurlijk, het is altijd de schuld van de socialisten. Dat was een grapje.

Uit deze discussie geraken we enkel als we vaste overlegmomenten afspreken. Ik vind het wel een beetje jammer: vorige week is die voorzet al gegeven, we zijn nog geen week verder en het spel zit alweer op de wagen. Het zou toch fijn zijn als we even elkaar hadden gevonden om die momenten af te spreken.

De heer Jan Bertels (sp·a): We vragen een bevestiging van cijfers die door anderen worden gelanceerd. Als we dat niet meer mogen, moeten we het parlement afschaffen. Voorzitter, ik weet niet hoe u of de voorzitter van het parlement het zal aanpakken om overlegmomenten af te spreken. Maar als dat betekent dat we enkel cijfers krijgen wanneer ze definitief zijn en voor 100 procent zeker, moet u de controlebevoegdheid van het parlement ook afschaffen.

Minister Annemie Turtelboom: Ik wil vergelijken met de vorige legislatuur.

De heer John Crombez (sp·a): Doe dat maar eens. Maak maar eens een benchmark met de vorige legislatuur.

De voorzitter: Ik stel voor om het debat over de jaarkalender op een ander moment te voeren, in alle rust en sereniteit.

De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Crombez, ik heb er ook geen probleem mee om de benchmark met vorig jaar te maken. Het zou raar zijn indien ik daar wel een probleem mee had. Het enige dat we moeten doen, is een duidelijke afspraak maken.

Mijnheer Bertels, ik ben het niet met u eens. Niemand heeft gezegd dat we pas kunnen debatteren over cijfers indien ze voor 100 procent correct zijn. Het enige dat we moeten doen, is ervoor zorgen dat we allemaal over dezelfde cijfers discussiëren, dat we weten in welke context we ze kunnen plaatsen. Hetzelfde geldt voor het Planbureau. Als het Planbureau met cijfers komt, weten we allemaal dat de Europese Commissie een beetje later volgt en altijd een beetje afwijkt. Ook de OESO en de Nationale Bank komen altijd met afwijkende cijfers af. Hier is het de gewoonte, maar ik weet niet hoe die werd bepaald, dat we ons baseren op de cijfers van het Planbureau. We moeten van elkaar weten op welke cijfers we ons baseren. Het lijkt me gewoon nuttig om die afspraken te maken. *(Opmerkingen van minister Annemie Turtelboom en de heer John Crombez)*

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, ik zat al een tijd te wachten. Hier zijn heel veel dingen gezegd, en ik wil toch op een aantal dingen reageren.

Het is niet zo, minister, dat wij op elke slak zout aan het leggen zijn.

Dat is niet zo, mijnheer Schiltz. Ik vermoed dat u het had over de tekst van mijn interpellatie, toen u zei dat er heel wat voetnoten in staan. Het gaat over de timing. Wat mij betreft, gaat dit over parlementaire controle. In de discussie over de begrotingsaanpassing en de begroting is het even over het tekort gegaan. Dat daar geen uitspraak over wordt gedaan, daar heb ik in se geen probleem mee. Waar ik wel een probleem mee heb, is dat er op 23 december een en ander wordt bezorgd,

want anders snap ik die datum niet, en dat daarin een tabel staat waar heel duidelijk boven staat: 'gebaseerd op informatie van de Vlaamse Gemeenschap'.

En daar staat eigenlijk in, mijnheer Diependaele, dat er tekort is van ongeveer 551 miljoen euro. U herinnert het zich wel, we hebben daar samen gestaan, vier weken later. Er was een cijfer dat door de oppositie in geen enkel document terug te vinden was: 800 miljoen euro.

Die namiddag werd dat cijfer door u, minister, gecorrigeerd – en dat vond ik een goede zaak – naar 561 miljoen euro. Het verschil was 10 miljoen euro op de relevante ESR-begroting. Daar zit mijn argument om te zeggen dat we het eigenlijk eind december al wisten. Er is wel degelijk een rapporteringsplicht en er zijn wel degelijk cijfers bezorgd aan de federale overheid. Het is niet zo dat ik zomaar met een vingerknip cijfers opvraag. Voor mij liep het de spuigaten uit.

Het is daarom dat ik een chronologie in mijn interpellatie heb gestoken, mijnheer Schiltz. Op verschillende momenten werden ons dingen beloofd – dat betreft de parlementaire controle – die nooit werden aangeleverd. U kunt dat nu 'kommaneukerij' noemen in het sfeertje dat u creëert. Er had evengoed een heel duidelijk antwoord kunnen komen van de minister of van het kabinet op de vraag waarom bepaalde dingen niet aangeleverd konden worden. Dat is er niet gekomen. Er is telkens een bevestiging gekomen dat we de zaken die we opvroegen, zouden krijgen. Als het parlement dan vindt dat het de druppel te veel is, dat het de zoveelste keer is dat iets werd beloofd, maar dat wordt geprobeerd om er onderuit te geraken, dan is het tijd dat het parlement de minister interpelleert.

Transparantie is inderdaad heel belangrijk in dezen, minister. Ik wil deze discussie niet elke week openen, dat hoeft voor mij absoluut niet. Maar het is fundamenteel dat het parlement de regering kan controleren.

En die benchmark moeten we echt doen, mijnheer Diependaele, want veel van de vragen die ik hier heb gesteld, zijn eigenlijk gebaseerd op – luister nu goed – de goede praktijk van uw partijgenoot, minister Muylers. Ik heb wel degelijk op een aantal momenten gebenchmarkt met hoe het in het verleden verliep, met wat deze commissie op welk moment te zien kreeg. Uiteraard was het uitvoeringsrapport 2013 van minister Muylers niet definitief. Dat is hier ook zo niet besproken in de commissie: hij heeft heel duidelijk aangegeven dat het ging om de situatie van eind januari. Ik had er ook geen probleem mee dat we een uitvoeringsrapport tot op vandaag zouden krijgen waarin zou worden gezegd wat de situatie vandaag is. We weten allemaal dat pas op 31 maart de afsluiting gebeurt.

Ik vond het tijd, en daar blijf ik bij, dat hier eindelijk eens zou worden gedebatteerd over de transparantie van de gegevens die worden aangeleverd. Ik heb begrepen dat de wil daartoe er is aan de andere kant van de tafel. Laten we dit dan ook positief houden.

Maar het kan niet zijn, mijnheer Schiltz, dat er in de pers regelmatig over tekorten wordt geschreven, die als flipflopers over en weer gaan zonder dat iemand nog weet welke cijfers worden vernoemd, en dat we tegelijkertijd met de andere kant van de medaille zitten, namelijk dat we verantwoordelijkheid vragen aan degenen die de tekorten zullen moeten oplossen. Dit is de politieke discussie. In zulke gevallen moeten ook het parlement en de regering hun verantwoordelijkheid nemen. Het was daarom dat ik deze interpellatie meer dan gerechtvaardigd vond.

De voorzitter: Ik denk dat we hier kunnen afronden. Ik noteer twee elementen uit het debat.

Vorige week was de beloofde actualisatie van de cijfers van 21 januari aan de orde. Die cijfers liggen hier nu, u kunt ze lezen. Als voorzitter van deze commissie noteer ik dat wat dit betreft, de transparantie er wel degelijk is.

Op de suggestie van de minister om in de lijn van de traditie van het parlement een jaarkalender en een afsprakenkader te maken over welke informatie wanneer wordt uitgewisseld, moeten we ingaan. We kunnen in de regeling van de werkzaamheden bespreken hoe we dit kunnen doen. Het is natuurlijk iets dat in samenspraak met het kabinet moet gebeuren, en ook met de voorzitter van het parlement, de heer Peumans, want ook hij is hiermee bezig.

De interpellatie is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lieve Maes aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de overheveling van registratie- en successierechten naar Vlaanderen – 1042 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Lieve Maes (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, sinds 1 januari 2015 is het Vlaamse Gewest bevoegd voor de registratie- en successierechten. Op die datum heeft het immers de federale dienst voor registratie- en successierechten overgenomen. Deze overgang werd geregeld door het decreet houdende diverse bepalingen betreffende begroting en financiën van 9 november 2012, dat in werking trad op 27 november van datzelfde jaar.

De overdracht van de inning van de registratierechten heeft ook gevolgen voor het personeelsbestand van de Vlaamse overheid. Dit werd al een eerste maal besproken tijdens het debat over de beleidsnota Financiën en Begroting in deze commissie. Daar gaf u immers aan dat er voor deze overheveling een contingent van 403 personeelsleden van de FOD Financiën overkomt, om zo meteen ook voldoende capaciteit en expertise te hebben om de nieuwe bevoegdheid kwalitatief in te vullen.

Ik heb hier echter nog een aantal vragen over. U gaf aan dat een dergelijke stijging van het personeelsbestand een goede integratie vergt op inhoudelijk, technisch en bedrijfscultureel vlak. Ik zou graag van u vernemen hoe dit alles op poten is gezet en hoe de overname van de personeelsleden verlopen is? Zijn er problemen opgetreden, of verliep alles naar wens?

Zijn alle personeelsleden die overgenomen zijn, intussen volledig operationeel in dienst van het Vlaamse Gewest? Zo neen, waar zitten we vandaag juist? Werken de mensen die overgenomen werden, ook fysiek in de gebouwen van de Vlaamse overheid? Indien niet, waar zitten ze dan wel?

Wat is de stand van zaken wat betreft de opleidingen? Is het volledige traject al achter de rug of worden er nog opleidingen gepland? Worden ook de niet-nieuwkomers opgeleid voor de nieuwe verantwoordelijkheden?

Blijven de overgekomen personeelsleden gefocust op hun vroegere taken, of volgt er een verdere reorganisatie?

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, ik zou me graag aansluiten bij de vragen van mevrouw Maes. Met de zesde staatshervorming zijn er heel wat

bevoegdheden overgekomen naar Vlaanderen, onder meer die met betrekking tot de inning van de registratierechten en de erfbelastingen. Dit biedt een aantal opportuniteiten en kansen, maar er zijn natuurlijk ook een aantal uitdagingen aan verbonden. Zeker in de beginfase zijn er grote uitdagingen.

Ik denk dat het van belang is dat er, zoals dat ook in vele andere beleidsdomeinen het geval is, in eerste instantie wordt gezorgd voor continuering. Er moet voor worden gezorgd dat de dienstverlening verder kan gaan, dat er een goede overdracht van de personeelsleden is en van alles wat daarmee samenhangt.

In tweede instantie moet, waar dat kan, ook een efficiëntieoefening gedaan worden, want dat moet voor alle beleidsdomeinen gebeuren. Het kan kansen bieden voor degenen die worden overgedragen.

In derde instantie moeten we vanzelfsprekend ook een eigen Vlaams beleid uitzetten. Dat is immers de uiteindelijke bedoeling.

Minister, ik sluit me daarom graag aan bij de vragen van mevrouw Maes, maar ik wil graag nog ietsje verder gaan door bij u te peilen naar hoe u de invulling van dat derde luik ziet.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez (sp-a): Minister, ik zal u een vraag stellen die u plezier zal doen, en ze sluit methodologisch een beetje aan bij het voorgaande. De twee collega's hebben al uitgelegd dat er een heel grote verschuiving van personeel is. We hebben in het jaarverslag van de Nationale Bank gezien dat de voorbije veertien jaar de uitgaven voor de bezoldiging van het overheidspersoneel bij de federale overheid gedaald zijn. In die periode was u bij de federale overheid actief: het gaat dus om expertise die u meeneemt. We hebben ook gezien in datzelfde jaarverslag dat de bezoldigingen van het personeel in de regio's heel sterk toegenomen zijn. Ze zijn meer gegroeid dan de uitgaven in de gezondheidszorgen – er zijn weinig mensen die er op die manier naar kijken.

Wat zal de methodiek zijn om te bekijken, ook binnen het overheidsbeleid zelf, wat de evolutie is van de massa bezoldigingen van het overheidspersoneel en heel strikt van de overdrachten? Er zal immers een enorme overslag zijn door de groep personeelsleden die in verschillende administraties naar de regio's gekomen is.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, dames en heren, de overname van de inning van de geregionaliseerde registratie- en successierechten is uiteraard een omvangrijk project. Dit is een uitvoering van de vijfde staatshervorming, maar spoort samen met de zesde staatshervorming, vandaar dat daar vaak verwarring over is.

Ik heb in deze commissie al uitvoerig de regelgeving toegelicht. We hebben het al gehad over de samenwerking met de federale administratie en over de keuzes voor regionale vestigingen. Nu gaat het dus over de personeelsoverdracht.

In 2011 heeft de Vlaamse Regering ervoor geopteerd om het personeel dat op dat ogenblik instond voor de inning van de registratie- en successierechten, over te nemen van de FOD Financiën. De wet van 8 maart 2009 legt per belasting de daarvoor voorziene aantallen en de daarbij horende dotatie vast.

Mevrouw Maes, uw eerste vraag is hoe de integratie verlopen is. Die werd grondig voorbereid. Er was een voorbereidende informatiecampagne van de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL), die in maart 2014 is gestart. De campagne

omvatte verschillende luiken. In de verschillende provinciehoofdsteden werden door de Vlaamse Belastingdienst informatiesessies georganiseerd om de mensen die konden kiezen voor een overstap, zo goed mogelijk te informeren over de werking en de structuur van de organisatie alsook over de arbeidsvoorwaarden binnen de Vlaamse overheid, zoals verlopen, verloning en dergelijke meer. Er werd een website opgezet waar alle informatie kon worden geraadpleegd. Potentiële vrijwilligers konden via e-mail of telefonisch bijkomende informatie inwinnen bij de personeelsdienst van VLABEL.

Begin april 2014 werd door de FOD Financiën in samenspraak met VLABEL een eerste dienstorder verspreid onder de personeelsleden gelast met de inning van de registratie-en/of successierechten. De personeelsleden kregen 30 kalenderdagen de tijd om zich vrijwillig kandidaat te stellen voor een overstap naar de Vlaamse Belastingdienst. Deze eerste ronde leverde meteen 284 gunstig gerangschikte vrijwilligers op. Op een tweede en derde dienstorder, in juni en oktober 2014, hebben vervolgens 45 en 38 kandidaten gereageerd. Dit brengt het eindtotaal op 367 vrijwilligers.

De kandidaten uit de eerste en tweede ronde werden in de periode juni-augustus 2014 door de personeelsdienst van VLABEL ontvangen voor een oriënteringsgesprek. Aan iedere kandidaat werd een functie voorgesteld, waarbij rekening werd gehouden met de ervaring, ambities en voorkeuren van de betrokkene.

Voor de personeelsleden die als leidinggevend werden aangeduid, de zogenaamde regiomanagers en diensthoofden, werd begin december ter kennismaking een onthaaldag georganiseerd. Alle andere personeelsleden werden op een volgende onthaaldag, op 5 januari 2015, welkom geheten. Er werd toelichting gegeven bij de visie en de structuur van de Vlaamse Belastingdienst, en ook het Vlaams Personeelsstatuut werd toegelicht. Iedere individuele medewerker ontving een laptop en toebehoren. Ik stel dus vast dat zowel de voorbereiding als het onthaal van de ambtenaren die de overstap gezet hebben, vlot is verlopen.

U vraagt ook naar de huidige situatie. Aan de personeelsleden die de overstap gemaakt hebben, werd vooreerst een intensieve opleiding aangeboden. Momenteel zijn ze actief in de operationele diensten van de Vlaamse Belastingdienst in de aan hen toegewezen functie. Zoals eerder in deze commissie aangegeven, was er sedert september vorig jaar een zogenaamde 'voorhoede' van zeven federale ambtenaren actief bij de Vlaamse Belastingdienst. Deze voorlopers maken ondertussen deel uit van de leidinggevende structuur binnen de Vlaamse Belastingdienst.

Alle 367 personeelsleden zijn actief in één van de 14 VLABEL-zetels die gevestigd zijn in de dertien Vlaamse centrumsteden en in Brussel. Naast de reeds bestaande vestigingen in Aalst, Antwerpen, Brussel, Brugge, Leuven en Hasselt werden specifiek voor de inning van de registratie- en erfbelasting bijkomende ruimten ingehuurd in Genk, Gent, Kortrijk, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout.

Na de onthaaldag volgde iedere nieuwkomer een centraal georganiseerde opleiding gedurende de eerste twee weken van januari. Er werd toelichting gegeven bij de nieuwe regelgeving en de ICT-toepassingen. Deze opleiding werd georganiseerd door eigen lesgevers en trainers. Deze lesgevers worden verder ingezet voor begeleiding en ondersteuning in de nieuwe werkomgeving. Sedert 19 januari zijn de nieuwkomers actief op hun eigenlijke standplaats. De administratieve verwerking van de dossiers werd opgestart. Ook wordt informatie en dienstverlening verstrekt aan burgers en bedrijven via e-mail en telefoon.

In 2014 werd binnen de Vlaamse Belastingdienst bovendien een opleidingstraject gestart voor een twintigtal eigen medewerkers, niet-nieuwkomers. Deze equipe

van personeelsleden die de ICT-toepassingen en werkmethoden al kennen, werd samengevoegd met de nieuwkomers. Zo kan er een kruisbestuiving ontstaan van inzichten en ervaringen. Voor een aantal collega's die slechts over een basiskennis van de erf- en registratiebelasting beschikken, werd sedert februari een bijkomend doorgedreven opleidingstraject dat minimum twee maanden zal duren, opgestart.

Eén van de redenen om te opteren voor de overname van het federale personeel is de nood aan specifieke kennis en expertise van deze materie. Het is uiteraard de bedoeling dat die niet verloren gaan. Aan de nieuwkomers werd een functie aangeboden die rekening houdt met de ervaring en interesses van eenieder, maar uiteraard ook met de noden van de organisatie. Het takenpakket is in grote mate gelijklopend aan hun vroegere taken, maar er wordt een aanpassing aan de nieuwe werkprocessen en gewijzigde regelgeving gevraagd.

Voor de Vlaamse Belastingdienst komt het er de komende maanden op neer om stabiliteit te creëren binnen de organisatie. Nieuwe grootschalige reorganisaties of mutaties staan dus niet meteen op de agenda, al zijn hier en daar beperkte aanpassingen in functie van de noodwendigheden mogelijk.

Mijnheer Crombez, net als voor het personeel dat is overgekomen met de zesde staatshervorming, worden deze personeelsleden wat hun wedde betreft, ingeschakeld in een Vlaamse weddeschaal die zo nauw mogelijk aansluit bij de vroegere federale weddeschaal. Niemand gaat erop achteruit qua verloning. De principes die hiervoor worden uitgewerkt, werden uitgewerkt door de collega's van Ambtenarenzaken omdat er uiteraard niet alleen bij VLABEL extra personeelsleden zijn overgekomen, maar bijvoorbeeld ook mensen van de Justitiehuisen en op heel wat departementen bij minister Muyters. Voor een deel van de overdracht van personeel is ook in een dotatie voorzien lastens de federale overheid, conform de wet van 8 maart 2009 die de bedragen van de dotatie vastlegt.

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Lieve Maes (N-VA): Voorzitter, minister, ik dank u voor het heel uitgebreide antwoord. Ik heb nu een beter zicht op de situatie.

Nog een klein detail: ik meen dat bij de vorige bespreking sprake was van 403 mensen, maar met de optelling nu komen we uit op 367. Er zijn dus 36 mensen 'ergens in het bos verdwenen'. Zijn ze niet gekomen? Het is maar een detail, opdat het verhaal zou kloppen.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Die 367 mensen hebben zich vrijwillig ter beschikking gesteld, dat is het verschil tussen die cijfers.

Mevrouw Lieve Maes (N-VA): Zijn er dan nog bijgekomen?

Minister Annemie Turtelboom: We hebben ervoor geopteerd om alleen vrijwilligers te laten komen. Er is dus geen sprake van gedwongen transfers.

Mevrouw Lieve Maes (N-VA): U had dus een totaal van 403 mensen kunnen opnemen?

Minister Annemie Turtelboom: Inderdaad, maar we zijn op vrijwillige basis naar 367 gegaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de invoering van bindende ramingen bij nalatenschappen – 1219 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Mijn vraag heeft niet zozeer betrekking op de raming op zich dan wel op de organisatie van die raming. In twee weken tijd heb ik twee mensen gehoord die een bindende raming wilden aanvragen, maar voor een gesloten deur stonden.

Minister, ik ga terug naar het verslag van de commissievergadering van 9 december 2014 waarin u verklaarde: "De procedure voor de voorafgaande schatting zoals die voor de successierechten bestaat, wordt opgeheven en vervangen door de mogelijkheid voor de aangifteplichtige om bij de Vlaamse Belastingdienst een bindende raming te vragen van de waarde van de goederen die deel uitmaken van de nalatenschap. Deze mogelijkheid zal nog niet vanaf de eerste dag gerealiseerd zijn, VLABEL zal zo spoedig mogelijk de daarvoor noodzakelijke gegevensuitwisseling met de FOD Financiën uitwerken. De bijzondere procedure van de controleschatting bij tekortschattingen, zowel voor de erfbelasting als voor de registratiebelasting, wordt opgeheven. De boeteregeling, die momenteel vervat zit in een koninklijk besluit, wordt in een decretale regeling omgezet en opgenomen in de Vlaamse Codex. De boetes worden ook grondig aangepast. Zo komt er een regeling voor laattijdig ingediende aangiftes van nalatenschap die verschilt naargelang een verlenging van de indieningstermijn wel of niet werd gevraagd en bekomen."

Intussen zijn we een aantal maanden verder en worden mensen nog altijd geconfronteerd met vragen waar wij geen antwoord op kunnen geven. Vandaar dat ik de vraag aan u stel.

Kunnen de ramingen over de waarde van goederen die deel uitmaken van de nalatenschap nu al aangevraagd worden? Hebt u intussen een beter zicht op wanneer dit zou kunnen worden gerealiseerd? Welke procedure moet de burger tijdens de overgangperiode volgen?

Zijn de nodige contacten al gelegd tussen de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) en de FOD Financiën? Hoe ver staat het met de gegevensuitwisseling tussen VLABEL en de FOD Financiën? Binnen welke termijn moet deze regeling in werking treden?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van de vernieuwde boeteregeling? Hoe zal dit verder verlopen?

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp-a): Mijn vraag is wat we doen met de toezeggingen die de minister destijds heeft gedaan met de 'una via'-regeling waarbij de administratieve en de gerechtelijke procedure niet samen kunnen lopen. Er zit op dat vlak nog een onvolkomenheid in de decreetgeving. Die moet nog worden rechtgezet, puur vanuit intellectueel en vanuit rechtszekerheidsstandpunt. Daarbij is dat tweede veel belangrijker.

De voorzitter: Misschien moet u daar eens een vraag om uitleg over stellen, mijnheer Bertels.

De heer Jan Bertels (sp.a): De heer Lantmeeters zegt al weken dat die op komst is.

De voorzitter: Het is niet omdat de heer Lantmeeters een vraag stelt dat u die vraag moet herformuleren in een vraag die u wilt stellen. Dat maakt het voor de minister moeilijk om out of the blue te antwoorden.

Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Om een betrouwbare raming van de venale waarde van een onroerend goed te kunnen opmaken, wordt doorgaans een vergelijkende methode gehanteerd. De deskundige moet daarvoor kunnen beschikken over relevante vergelijkingspunten. Dit zijn zo recent mogelijke transacties van goederen die min of meer gelijkaardig zijn aan het te ramen goed.

De FOD Financiën staat het gebruik van de databank en het programma dat door hen werd ontwikkeld voor het uitvoeren van schattingsoperaties niet toe. Het protocol dat ik met de federale minister van Financiën, Johan Van Overtveldt, op 11 februari heb afgesloten, bepaalt dat VLABEL nood heeft aan gegevens over de verkoopprijzen van gelijkaardige onroerende goederen. De FOD Financiën stelt deze verkoopprijzen ter beschikking via een webservice.

Vorige week heb ik in deze commissie op de vraag om uitleg van de heer Kennes geantwoord: "De recente verkoopprijzen van onroerende goederen zijn bijvoorbeeld cruciale gegevens om de venale waarde van onroerende goederen na te gaan. In het protocol werd daarom bepaald dat de FOD Financiën via een webservice de verkoopprijzen van vergelijkbare goederen die in zijn databank aanwezig zijn, ter beschikking gaat stellen van VLABEL. Dit wordt momenteel nog technisch uitgewerkt; deze webservice is dus nog niet operationeel, maar de afspraken zijn wel gemaakt."

Door het gebrek aan noodzakelijke basisgegevens kunnen wij niet overgaan tot voorafgaande schattingen van onroerende goederen. Federaal minister Van Overtveldt en ikzelf zijn ons daarvan bewust. Wanneer de techniciteit op de website die moet worden aangepast klaar is, zal dit probleem verholpen zijn. Intussen zitten we wel vast. Elke suggestie om het probleem te deblokken is dan ook welkom.

VLABEL heeft geprobeerd om zo spoedig mogelijk te voorzien in een valabel alternatief dat werd uitgewerkt via een kwaliteitscharter met de landmeters-experten. Ook daar heb ik vorige week al naar verwezen. In dit charter worden een aantal criteria vastgelegd waaraan een kwalitatieve schatting moet voldoen. Het gaat zowel om criteria waaraan de persoon die de schatting uitvoert moet voldoen als om criteria over de inhoud van het schattingsverslag. Landmeters-experten kunnen zich engageren dit charter na te leven. Burgers die een beroep doen op een landmeter-expert die het kwaliteitscharter heeft ondertekend en zich aldus geëngageerd heeft om het charter na te leven, mogen veronderstellen dat VLABEL de geschatte waarde van het goed in principe niet in twijfel zal trekken.

De lijst van experts die het kwaliteitscharter hebben onderschreven, zal publiek beschikbaar worden gesteld zodat de burger te allen tijde weet welke experts worden beschouwd als kwalitatieve partner van de overheid. Het ontwerp van kwaliteitscharter is intussen klaar. Samen met de sectorfederaties zal ik de structurele samenwerking tussen mijn administratie en de landmeters-experten op basis van dit kwaliteitscharter zeer binnenkort bevestigen. Op die manier kunnen we snel starten met een valabel nieuw systeem als alternatief voor de vroegere voorafgaande schattingen. VLABEL werkt intussen verder aan de uitbouw van een eigen gegevensdatabank die aanleiding moet geven tot een

schattingstool op basis van de gegevens die VLABEL sinds de overname van de dienst zelf verzamelt.

De uitbouw van deze databank en de opgezette samenwerking met de landmeters-experten zullen periodiek worden geëvalueerd. Beide factoren zullen bepalen of en wanneer artikel 3.3.1.0.9 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF) inzake het aanvragen van een bindende voorafgaande schatting bij de aangifte van de erfbelasting in werking zal treden. Op dat ogenblik zal VLABEL zelf voldoende gegevens verzameld hebben om over te gaan tot voorafgaande schattingen van onroerende goederen.

De vernieuwde boeteregeling voor tekortschattingen die werd opgenomen in de VCF kan al worden geïmplementeerd. Deze is dus van toepassing sinds 1 januari 2015.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Als ik het goed begrijp, dan kunnen er vandaag nog geen schattingen gebeuren. Het charter is getekend en de lijst van deskundigen die door de administratie zullen worden aanvaard moet nog worden opgesteld. Op dit ogenblik is er dus geen bindende raming mogelijk. Wanneer zou dit volgens u in orde kunnen zijn?

In afwachting dat Vlaanderen beschikt over een eigen databank, zal een beroep worden gedaan op die onafhankelijke deskundigen. Het is de burger die zelf het initiatief moet nemen om iemand aan te stellen. Bestaat dan niet de kans dat men aan shoppen gaat doen? Men kan dan een schatter aanspreken die een eerste waardeoordeel velt, waarna men de mogelijkheid heeft om naar een volgende schatter te gaan, die misschien een lager waardeoordeel velt.

Vlaanderen moet een eigen databank opstellen die zal worden aangevuld met de verslagen die de onafhankelijke deskundigen zullen opstellen. Wanneer zal Vlaanderen zelf die schattingen maken? En zal Vlaanderen daar dan zelf een databank over aanleggen of bestaat de mogelijkheid dat de waardevolle federale databank die is opgebouwd, beschikbaar wordt? Of blijft de enige mogelijkheid die webservice?

De mensen die een nalatenschap zullen aanvaarden van mensen die recent of enige tijd geleden zijn overleden, hebben vragen die de administratie momenteel zelf niet kan beantwoorden.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: De federale overheid moet de gegevens ter beschikking stellen. Op termijn zal dat gebeuren via een webservice, maar die connectie is technisch nog niet gemaakt. Intussen hebben we geen toegang tot de databank. Dat is geen kwestie van politieke onwil, maar het is wel moeilijk werken op die manier. Ik heb daarover al contact gehad met de federale minister Van Overtveldt. In afwachting van die webservice – het zal nog een aantal maanden duren voor dit elektronisch mogelijk is – moet dit manueel gebeuren, maar ook dat is momenteel een probleem. Onze oplossing is het charter met de landmeters-deskundigen, waarbij we via een kwaliteitscharter proberen te voorkomen dat er aan shopping wordt gedaan. Fundamenteel is echter dat mijn diensten gebruik moeten kunnen maken van die databank, maar dat is vandaag niet mogelijk. De webservice moet ervoor zorgen dat we de databank online kunnen bekijken, maar dat zal nog een aantal maanden duren. Intussen kunnen we ze ook manueel niet consulteren, en dat is het probleem. Het is geen politieke onwil, maar een probleem dat tussen de Vlaamse en federale administraties moet worden uitgeklaard. We werken daar heel hard aan.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Ik doel helemaal niet op politieke onwil of zo. Ik stel een echte vraag. Die database zal nooit volledig ter beschikking worden gesteld, maar via een webserver of iets dergelijks. Begrijp ik goed dat op dit ogenblik de lijst van erkende landmeters nog niet ter beschikking is?

Minister Annemie Turtelboom: We zijn echt in de laatste fase. Het gaat om een paar weken. Intussen is het nog altijd nuttig om toegang te hebben tot de database, omdat daar een schat aan informatie zit, van referentiepunten, die je enkel opbouwt in de tijd.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Mag ik een vraag stellen, minister, die nogal gevoelig kan liggen? Op dit ogenblik kan die bindende raming niet worden gevraagd, binnenkort wel. Ik neem aan dat er laattijdige aangiftes zouden kunnen gebeuren naar aanleiding van het ontbreken van die bindende raming. U weet dat de regeling op dit ogenblik van toepassing is dat, ook al krijg je uitstel voor aangifte, je een boete moet betalen. Is er een mogelijke oplossing voor de mensen die worden geconfronteerd met dit probleem, waar ze zelf niets aan kunnen doen? Zij krijgen misschien ambtshalve een boete opgelegd.

Minister Annemie Turtelboom: In de aangifte kan men goed pro memorie aangeven wat de randvoorwaarden zijn. Men kan bijvoorbeeld het goed zonder venale waarde vermelden, zodat het goed is aangegeven, in afwachting van de raming. En er goed bij verwoorden dat er nog geen venale raming is op dit moment.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Er bestaat een gevaar bij een aangifte met pro memorie. Ik vraag het maar voor de rechtszekerheid.

De voorzitter: Misschien nog stof voor verdere debatten in de toekomst.

De vraag om uitleg is afgehandeld.